№ 172. Czwartek 30. Lipca 1857. Rok wydania 47.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesiecznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Zmarły na dniu 10. października 1854 lwowski kanonik obr. łac. ks. Kajetan Żmigrodzki ofiarował ostatniem rozporządzeniem swojem z 3. października 1854 ze spuścizny swojej obligacye długu państwa w sumie 500 złr. m. k. na powszechny szpital lwowski z warunkiem, ażeby po wieczne czasy z przypadających rocznych procentów rozdawał kapelan miejscowy wychodzącym ze szpitalu i pozbawionym wszelkich środków utrzymania ubogim pewne dary chociaż w małych kwotach z tem wezwaniem, ażeby modlili się za duszę wspomnionego fundatora.

C. k. Namiestnictwo uważa za miły obowiązek podać ten naśladowania godny czyn miłości bliźniego imieniem potrzebujących wsparcia ubogich do wiadomości powszechnej.

Lwów, 19. lipca 1857.

Podług rozporządzenia wysokiego ministeryum nauk z 17go lipca r. b. l. 11.815 raczył Jego c. k. Apost. Mość zezwolić najłaskawiej na najuniżeńszą prośbę lwowskiej rady gminnej najwyższem postanowieniem z 9. b. m., ażeby nowoustanowione, samoistne gymnazyum we Lwowie, które z początkiem roku szkolnego $18^{57}/_{58}$ otworzone zostanie, zaszczycone zostało nazwą: „*Gymnazyum Franciszka Józefa*“, co się niniejszem podaje do wiadomości powszechnej.

Lwów, 24. lipca 1857.

Sprawy krajowe.

(Zaraza na bydło.)

Lwów, 27. lipca. Podług ostatnich raportów istniała jeszcze zaraza na bydło w Lwowskim okręgu administracyjnym, w 4 miejscach obwodu Stryjskiego, w 1 Samborskiego i w 4 Brzeżańskiego obwodu.

We wszystkich tych 9 miejscach ze stanem bydła wynoszącym 6744 sztuk w 62 folwarkach dotknęła zaraza 528 sztuk, z których 111 wyzdrowiało, 371 odeszło, 24 zabito, a 22 pozostało jeszcze w kuracyi.

(Bezpośrednia komunikacya z Nowym Yorkiem. — Przygotowania w Medyolanie na przyjęcie Arcyksięcia z powrotem z Belgii.)

Donoszą z Wiédnia. Projekt względem zaprowadzenia bezpośredniej żeglugi parowej między Tryestem i Nowym Yorkiem ma być w istocie doprowadzony do skutku. Bawiący obecnie w Wiédniu austryacki jeneralny konzul z Nowego Yorku pan Loosey przedłożył rządowi w tej sprawie obszerny memoryał, i Jego Excelencya baron Bruck pochwala zupełnie projekt jego. Jak słychać, postanowił już rząd stanowczo zrealizować ten projekt, i idzie teraz jeszcze tylko o środki, jak go przeprowadzić.

Medyolan, 22. lipca. Według dokonanych teraz obliczeń wydała municypalność medyolańska na przyjęcie Najjaśniejszych Państwa zeszłej zimy 390.256 lirów. Rada gminy przyzwoliła na ostatniem zgromadzeniu kongregacyi municypalnej kredyt nieograniczony na uczczenie zaślubin Jego cesarzew. królewicz. Mości Arcyksięcia jeneralnego gubernatora z królewną belgijską, księżniczką Charlotte, za ich przybyciem do Medyolanu. Między innemi odbędą się w c. k. teatrach Scala i Canobbiana bardzo świetne bale bezpłatne, a u dworu będzie wielka uczta i koncert. Tum medyolański z licznemi wieżyczkami i posągami oświetlą różnokolorowym ogniem bengalskim, w ogrodach zaś publicznych urządzą bezpłatne festyny ludowe. Ułożono się już z dwoma angielskiemi towarzystwami jeźdźców sztucznych względem przyszłych przedstawień w arenie wielkiej, przyczem odbędą się także i konne wyścigi z wyznaczeniem nagród. Słynny ogniomistrz Cogliati otrzymał polecenie przyrządzić ognie sztuczne, i ugodzono go za 5000 cwancygierów remuneracyi. Ognie te spalone będą w nowym i bardzo obszernym ogrodzie publicznym. Nad upiększeniem tego ogrodu pracują bardzo gorliwie, a w przeciągu ostatnich 98 dni wydano nań 65.479 lirów.

Ameryka.

(Zdanie sprawy z czynności w ministeryum spraw wewnętrznych w Brazylii.)

Z Rio de Janeiro donoszą: Ze sprawozdania przedłożonego sejmowi przez ministeryum spraw zewnętrznych za czas od maja r. z. do maja r. b. godne są uwagi punkta następujące:

1) Ogłoszone od kongresu paryzkiego nowe zasady prawa morskiego. Na zaproszenie mocarstw kongresowych przystąpiła Brazylia do tych zasad, a oraz oświadczyła się za przykładem Stanów zjednoczonych za koniecznem i zbawiennem rozszerzeniem tych zasad, lecz nie przychyliła się zresztą do wezwania gabinetu washingtońskiego, by rozszerzenie to położyć za warunek przystąpienia do postanowień kongresu paryzkiego.

2) Handel niewolnikami. Od czasu zdarzenia serinhaemskiego w październiku 1855 i zagrabienia północno-amerykańskiego okrętu z niewolnikami „Mary Smith“ roku 1856 nie przywieziono już żadnych niewolników do kraju. Z liczby 47 niewolników, którzy z wyjątkiem 4ch dostali się w ręce władz miejscowych po części zaraz pod Serinhaem, a częścią poźniej dopiero i w innych okolicach kraju. Tych 43 niewolników wypuszczono na wolność, zaczem od roku 1852 aż potąd ogranicza się przywów niewolników na tych 4ch, których odszukać nie zdołano.

Z tem wszystkiem nie chce Anglia cofnąć bilu swego z roku 1845, sprzeciwiającego się wszelkiemu prawu internacyonalnemu, i ponawia groźby swe przeciw Brazylii, chociaż z zupełnym upadkiem handlu niewolnikami nie ma do tego najmniejszego nawet pozoru.

3) Stosunki Brazylii do republiki Paraguay. Ubolewać nad tem należy, że układy zawarte między Brazylią i republiką Paraguay nie wstrzymały rządu republikańskiego od kroków przeciwnych wcale zasadom w układach tych przyjętym.

4) Stosunki do Uruguay. Komisya względem uregulowania granicy między Brazylią i Uruguay ukończyła prace swe prawie już zupełnie, i wkrótce przyjdzie do stanowczego załatwienia tej sprawy.

5) Stosunki do Wenezueli, Nowej Grenady i Equadoru. Układy względem rozgraniczenia i uregulowania granic dawniejszych zawarte z Wenezuelą i Nową Grenadą dnia 25. listopada 1852 i 25. lipca 1853, tudzież traktaty co do żeglugi rzecznej zawarte z temi państwami dnia 14. stycznia i 14. czerwca 1853, nie zostały ratyfikowane w terminie umówionym, i dlatego też nie doszły do skutku. Rząd cesarski nie ustał jednak w swych usiłowaniach, i wysłał do tych republik nowych posłów zawierzytelnionych, by dalsze w tej mierze rozpoczęli negocyacye, i starali się zawarciem odpowiednich układów sprawę tę załatwić.

6) Negocyacye z Francyą względem oznaczenia granicy między Brazylią i Guyaną francuzką. Do rocznego sprawozdania ministerstwa dołączono dokładne protokóła negocyacyi, jakie się odbyły w Paryżu. Ciągnęły się one od 20. sierpnia 1855 do 1. lipca 1856, lecz do zgody pożądanej nie przyszło, i potąd jeszcze zachodzi spór względem wykładu art. 8. traktatu utrechtskiego, i właściwie też o nic już więcej nie idzie.

Hiszpania.

(Kortezy zamknięte. — Duch rządu.)

Posiedzenia Kortezów są już zamknięte. Ministeryum przetrzymało wszystkie burze i wyszło z nich zwycięzko, a to tak w podrzędnych kwestyach administracyjnych, jak i w kwestyach zasadniczych. Stanowisko jego jest teraz pewniejsze, a mianowicie przytłumieniem rokoszu andaluskiego, który jak tyle innych zaburzeń podobnych przekonał ludzi rozsądnych i dobrze myślących patryotów, że rząd powinien koniecznie pomyślec o stanowczem ukróceniu wichrzycieli. Nieład i zaburzenia socyalistyczne wymagają zawsze rządu silnego i sprężystego, a pomyślność tak państwa jak i narodu całego może się wtenczas tylko utrwalić, jeśli rozpowszechni się w kraju to przekonanie, że wolność prawdziwa może ostać się tylko przy rządzie silnym i nieskrępowanym.

Anglia.

(Meeting u Br. Rothschilda. — Wyprawa deportowanych. — Dochód z pałacu krzyształowego. — Starożytności przywóz. — Telegraf do Ameryki podwodny. — Posiedzenie z 23. lipca. — Dzieło, kanał Suez i dedykacya p. Lesseps Izbom. — Telegraf do Ameryki. — Różnica w czasie. — Koszta procesów kryminalnych.)

Londyn, 23. lipca. Baron Rothschild sprosił dziś na meetyng swoich przyjaciół w City. Tak mało nadziei nastręcza nowy bil lorda John Russell w sprawie Izraelitów, że p. Rothschild postanowił jak słychać złożyć dziś już swój mandat w ręce wyborców, co jednakże odradzają mu jego przyjaciele, i w razie rozpisania nowego wyboru chcą przywieść do skutku powtórny wybór jego.

— Okrętem, który temi dniami uwolni Anglię od 400 zbrodniarzy, mają odpłynąć do Fremantle (w zachodniej Australii) następujące znakomitości: John Dean Paul, Strahan i Bates, osławieni bankierowie; Robson, sekretarz pałacu krzyształowego; Leopold Redpath; Agar, znany z wielkich kradzieży złota między Londynem i Paryżem, i sławny fałszerz banknotów Saward.

— Ogólny dochód pałacu krzyształowego wynosił w zeszłym roku 28.467 funt. sztr., z czego pozostało po spłaceniu wszystkich procentów 5687 funt. sztr. Dla skonsolidowania rozmaitych pożyczek zalecają dyrektorowie utworzenie obligacyi pierwszeństwa w kwocie 250.000 funt. sztr.

— Parowa szalupa „Gorgon" zawinęła wczoraj do Tamizy z ładunkiem szacownych starożytności greckich i rzymskich, przeznaczonych do muzeum angielskiego. Znajdują się pomiędzy niemi dwie olbrzymie kamienne statuy z grobu króla Mauzoleja; lew ważący 120 cetnarów i koń wagi do 260 cetnarów; prócz tego obrazy mozaikowe, szczątki architektoniczne z Halikarnasu, i kilka pak z wyrabianym przecudnie fryzem, na którym przedstawione są Amazonki na koniach.

— Co do założenia telegrafu podwodnego między Irlandyą i Ameryką, które już wkrótce ma się rozpocząć (gdyż okręta „Agamemnon" i „Niagara" ułatwiły się już wczoraj z ładowaniem drutu) odstąpiono jak słychać od pierwotnego planu, ażeby obadwa okręta zjechały się na środku oceanu atlantyckiego, i ztamtąd płynęły w przeciwnych kierunkach ku wybrzeżom Irlandyi i Nowej Fundlandyi. Teraz miano postanowić, ażeby obadwa okręta wypłynęły razem z Irlandyi i pomagały sobie nawzajem przy zakładaniu drutu w całej długości aż do Nowej Fundlandyi.

— Na dzisiejszem posiedzeniu *Izby niższej* oświadczył *Vernon Smith* w odpowiedzi na interpelacyę pana J. *Elphinstone*, że rząd nie otrzymał ostatnią pocztą australską żadnych wiadomości z Indyi. — Wniosek *Wilsona* względem przyzwolenia 590.000 f. sztr. na pokrycie kosztów wojny chińskiej został przyjęty. Suma ta ma być wypłacona kompanii indyjskiej. Ponieważ zaś kompania ta winna rządowi 560.000 funt. sztr., przeto pozostaje jeszcze do zapłacenia tylko 30.000 funt. sztr.

— W Londynie wyszło teraz w jednym tomie dokładne sprawozdanie ze wszystkich meetyngów, które temi czasy odbyły się na rzecz *kanału suezkiego*, a to począwszy od meetyngu w Liwerpolu (29. kwietnia) aż do meetyngu londyńskiego, który się odbył 24. czerwca r. b.

P. Lesseps umieścił na czele dzieła swego następującą Izbie wyższej i Izbie niższej dedykacyę:

„Do członków parlamentu angielskiego.

„Mylordowie i szanowni Panowie!

„Poświęcam Wam każdemu w szczególności i przedkładam dostojnemu zgromadzeniu niniejszą pracę moją. Dziełko to zawiera dokładny wyciąg z obrad i uchwał najznaczniejszych miast królestw połączonych, w których korporacye handlowe i gminne złożyły pod prezydencyą wybranych swych zwierzchności wyraz zdań swoich co do handlu, marynarki i kolonii angielskich, a to na poparcie projektu przekopania cieśniny suezkiej dla połączenia morza śródziemnego z czerwonem."

„Utwierdzony więc w swem przedsięwzięciu tak poważnem i na wszelką uwagę zasługującem zdaniem stanu kupieckiego, żeglarzy i fabrykantów angielskich, i nieodstępując od zamiaru przekopania kanału, do czego nie żądam ani wyłącznej pomocy, ani wyłącznej ochrony lub protekcyi jakiegokolwiek rządu, udaje się dla przełamania oporu posła angielskiego w Konstantynopolu z zupełną ufnością do politycznych korporacyi kraju wolnego, które przy innej już sposobności zjednały sobie te sławę, że wielkie zasady cywilizacyi i wolności handlowej przeniosły nad wszelkie względy interesu prywatnego lub zawiści narodowej."

Dalej następują listy z Indyi wschodnich, tudzież handlowych kompanii peniuzularnych i wschodnich.

P. Ferdynand Lesseps kończy temi słowy:

„Zbiór ten, który przedkładam mężom zajmującym się sprawami politycznemi, byłby niedostateczny, gdybym nie przedstawił im oraz i żywiołów rozpraw politycznych, jakie się odbyły w sprawie kanału suezkiego."

„Powiedziano, że przekopanie cieśniny afrykańskiej zagrażałoby potędze angielskiej w Indyach wschodnich, i usiłowano przy tej sposobności wzbudzić dawną nieufność Anglii do Francyi."

„Przedstawiono kanał suezki za możliwą przyczynę przyszłego rozwęźlenia stosunków Egiptu do Porty i wybicia się wicekróla zpod zwierzchności rządu tureckiego."

„A miasto wystąpić jawnie przeciw przekopaniu kanału zasłaniano się raczej pozorami, odwoływano się do przeciwnego w tej mierze interesu Turcyi, cały ciężar opozycyi niesłusznej składano na członków dywanu, którzy wypierają się tej opozycyi po części w listach jakie mi zakomunikowano, a częścią w ustnej rozmowie z zastępcami rządów rozmaitych, co wysokie sympatye swe dla przedsięwzięcia tego wyraźnie już objawiły."

„O tych trzech kwestyach co do stosunków Anglii i Francyi względem kanału suezkiego, o położeniu Egiptu w obec Porty i o interesie Turcyi w całej tej sprawie, wspomniałem mianowicie o pierwszej w liście napisanym wkrótce po wniesieniu projektu do lorda Stratford de Radcliffe, a o dwóch w obydwóch notach wydrukowanych w tej książce, którą poddaję niniejszym bezstronnemu wyrokowi czytelników."

— Temi dniami jak już wzmiankowaliśmy zaczną zakładać telegraf podmorski między Irlandyą i Neufundland, i spodziewają się pracę tę ukończyć za miesiąc. Zmieniono jednak nieco plan pierwotny położenia drutu, gdyż oba okręta transportowe „Agamemnon" i „Niagara" nie będą już zakładać drutu do połowy drogi od zachodu i wschodu, lecz praca ta zacznie się od brzegów iryjskich i okretem „Agamemnon", a okręt „Niagara" ma dopiero wtenczas kłaść drut dalej, kiedy pierwszemu wyjdzie już całkiem drut telegraficzny. Według obliczenia można na minutę dziesięć słów przesłać z Irlandyi do Ameryki i odwrotnie, a przeto na dzień 14.400 słów. Przesłanie każdych dwudziestu słów kosztowałoby dwa funtów szterlingów i 10 szylingów, a w przecięciu byłoby przytem dwieście wstrząśnień elektrycznych. Z powodu różnicy stopnia geograficznego między Anglią i Ameryką północną tak się przytrafi, że wiadomość wysłana ztąd w porę południową dójdzie do Nowego Jorku o godzinie 7. zrana, to jest pięcioma godzinami przed południem, gdy tymczasem wysłana z Nowego Jorku w południe dójdzie do Anglii dopiero o godzinie 5. po południu. — Jako ciekawy szczegół do statystyki angielskiej procedury kryminalnej przytaczają dzienniki niektóre, że koszta procesu truciciela Palmera wynosiły 7532 f. szt., a Dove'go, który żonę swą otruł, 1176 ft. szt.

Francya.

(Nowiny dworu. — Proces spiskowych. — Turcy do szkoły marynarki. — Pośrednictwo Francyi w sprawach mexykańskich. — Sprowadzenie przeniewierców kolei północnej. — Wiadomosci bieżące. — Sesya rad gminnych. — Zachowanie się wojska w Rzymie. — Kolonizacya Algieryi. — Kanal Suez. — Straty wojska angielskiego w Persyi.)

Paryż, 24. lipca. Cesarz przybędzie dopiero w poniedziałek do Paryża i nazajutrz 3. sierpnia wyjedzie do Anglii. Tego dnia rozpocznie się także proces w sprawie spisku włoskiego i spodziewają się ważnych rozpraw w tym względzie. Także pewien Anglik był zawikłany w procesie, ale sędzia instrukcyjny uwolnił go po kilku indagacyach.

Pomimo ogłoszonych tu depeszy utrzymują, że wybory w Mołdawii odbyły się 12. lipca.

Pięciu młodych Turków, którzy przybyli tu właśnie, przyjęto do szkoły marynarskiej w Brescie.

Marszałek Randon przysłał rządowi memoryał z ostatniej wyprawy na Kabylów.

Jak słychać, przyjęła Hiszpania pośrednictwo Francyi i Anglii w sprawie mexykańskiej.

Parod, jeden ze złodziei kolei północnej, został we czwartek wysadzony na ląd w Hawrze a dziś przybył do Paryża. Towarzyszy mu ajent Rynders, kuzyn marszałka Stanów zjednoczonych. Za przybyciem do Paryża osadzono go natychmiast w więzieniu Mazas.

Sesya rad gminnych, których zwołanie ogłasza dziś *Monitor*, trwać będzie od 24. sierpnia najdalej do 7. września we wszystkich departamentach, z wyjątkiem departamentu Sekwany.

Dziennik *Pays* zawiera dziś następujący półurzędowy artykuł: „Pewien dziennik zagraniczny wspomina o niebezpiecznych zatargach, jakie miały zajść między wojskiem francuskiem i papieskiem. Oto prawdziwy stan rzeczy. Gdy wypadki w Genuy i w Neapolu doszły do wiadomości powszechnej, próbowało kilku potajemnych demagogów, którzy nie mogli nic przedsiębrać w Rzymie, podburzyć wojsko papieskie przeciw naszym żołnierzom, zalecającym się zawsze wzorowem postępowaniem i karnością. Jak tylko dowiedział się o tem pułkownik Janni, komendant armii papieskiej od czasu jak umarł jenerał Farina, użyto natychmiast sprężystych środków, i z wyjątkiem kilku nieznacznych, spiesznie przytłumionych wypadków, w których nie zachodziła zaczepka od naszych żołnierzy, nie wydarzyło się zresztą żadne zakłócenie spokojności. Wszystko załatwiono spiesznie, i ludność rzymska miała znowu sposobność przekonać się o zasłudze i karności naszego wojska."

Świetny rezultat wyprawy kabylskiej dozwala teraz ministrowi wojny przyspieszyć swoje plany kolonizacyi. Rząd pragnie przedewszystkiem poprzeć wychodźtwo Europejczyków do Algieryi, gdyż dotąd znajduje się w całej Algieryi zaledwie 167.000 Europejczyków, między tymi 100.000 Francuzów, a europejska ludność na prowincyi nie wynosi nawet 60.000 dusz.

Pod względem kanału Suez donoszą, że zarzuty, jakie z polecenia lorda Palmerstona przytacza Stephenson, syn sławnego inżyniera, ze stanowiska technicznego, są równie wątłe, jak opór samego lorda przeciw temu przedsiębierstwu. *Monitor floty* dowodzi, że — wbrew twierdzenia Stephensona w Izbie niższej — najpierw on sam nieoglądał nigdy terytoryum, którędy ma iść kanał, a powtóre nie zgadzają się wcale z jego zdaniem obadwaj inżynierowie, na których świadectwo się powołuje, mianowicie pp. Negrelli w Wiédniu i Talabot, gdyż pierwszy z nich jest nawet członkiem komisyi internacyonalnej. Pan Lesseps przybył znowu do Londynu.

Z raportu naczelnego komendanta wojsk angielskich w odnodze perskiej pokazuje się, że armia ta liczyła z początkiem kampanii 4800 ludzi piechoty i 700 konnicy. a z końcem wyprawy zredukowana została ogniem nieprzyjacielskim i słabościami na 3227 ludzi piechoty i 419 konnicy. Wsiadanie wojsk angielskich na okręta miało rozpocząć się 15. czerwca, a do 1. lipca mieli już Anglicy opuścić Buszyr zupełnie.

Belgia.

(Spiskowi w Anglii.)

Bruxela, 23. lipca. Dziennik *Nord* donosi w prywatnym liście z Londynu, że gabinet angielski postanowił użyć swej władzy, jeśliby stanął dowód, że wychodźcy politycznie knowali zamach na życie Ludwika Napoleona. Anglia, tak powiada w tym liście, obowiązana jest przeszkodzić temu, ażeby swobód jej instytucyi nienadużywano do knowania spisków na życie Cesarza Napoleona. Kiedy rząd angielski podczas wojen rewolucyjnych, wtedy, gdy Napoleon był jeszcze pierwszym konzulem i zaciętym nieprzyjacielem naszym, na zażalenie rządu francuskiego kazał redaktora pewnego dziennika francuskiego za obrazę i oczernienie pierwszego konzula stawić przed sądem przysięgłych i ukarać — tedy miałby tem większy powód ochraniać dziś Napoleona III., najwierniejszego sprzymierzeńca Anglii, i morderców jego karać z całą surowością ustaw angielskich.

Szwajcarya.

(Budowa kościoła katolickiego. — Rewizya konstytucyi neuenburgskiej.)

Berna, 21. lipca. Po dość żywej dyskusyi na dzisiejszem posiedzeniu rady narodowej przedłożono propozycyę względem wyznaczenia kwoty 50.000 franków na budowę kościoła katolickiego w Bernie. Kilku członków rady narodowej powstawało przeciw temu projektowi pod względem oszczędności, zwłaszcza że potąd nie ma jeszcze tak wielkiej potrzeby kościoła nowego. Natomiast jednak dowodzono, że w mieście, gdzie rezydują władze federacyjne i ich urzędnicy, i gdzie przebywają obce poselstwa, potrzeba koniecznie kościoła katolickiego. Nareszcie przyjęto propozycyę 69 głosami przeciw 28, (które na mniejszą kwotę przyzwalały).

Berna, 26. lipca. W **Neuenburgu** wywołała spór rewizya konstytucyi. Komisya ustanowiona z ramienia wielkiej rady proponuje, ażeby przy wyborach rady konstytucyjnej zatrzymano teraźniejszy system wyborów, który zamieszkałym w Neuenburgu Szwajcarom z innych kantonów nieprzyznaje prawa głosowania. Rząd sprzeciwia się tej propozycyi i ma przeciw sobie przymierze rojalistów z partyą niepodległych. Ci chcą przy rewizyi konstytucyi ocalić wyłączny żywioł neuenburski, który pochłonęłyby niezawodnie tysiące górali nienależących do kantonu neuenburgskiego, gdyby miały prawo głosowania. Pytanie teraz, jak wielka rada rozstrzygnie tę sprawę.

Włochy.

(Przygotowania w Rzymie na przyjęcie Ojca św. — Wiadomości bieżące. — Tajny konsystorz. — Statua Hezekiela proroka.)

Rzym, 18. lipca. Względem powrotu Ojca św. do Rzymu nadeszła wczoraj do jednego z prałatów dworu wiadomość, że Jego Świątobliwość chce uroczystość Ś. Rozalii na dniu 4. września obchodzić w Viterbo, a w kilka dni potem powrócić do stolicy. Wczoraj naradzali się ministrowie z senatem, w jaki sposób możnaby przyjąć najgodniej Ojca św. za powrotem do stolicy. Uradzono użyć na to sumy 100.000 szkudów (150.000 talarów). Sekretaryat państwa, ministeryum spraw wewnętrznych, Izba handlowa i municypalna kasa Rzymu mają się do tego przyłożyć.

Rzym, 17. lipca. Według dawniejszych zarządzeń miał w ciągu przyszłego miesiąca odbyć się tajny konsystorz. Lecz że J. Ś. Papież tak prędko nie wróci do Rzymu. przeto polecono najwyższemu adwokatowi konsystoryalnemu przesłać odnoszące się akta niezwłocznie do Bononii, zwłaszcza że Papież po swym powrocie z Raweny zamierza odbyć konsystorz w Villa San Michele. Zdaje się, że nieprzyjdzie teraz do mianowania nowych kardynałów, lecz natomiast spodziewają się prekanonizacyi wielu biskupów, zwłaszcza że w samej tylko Hiszpanii zawakowało 24 biskupstw. — Wczoraj wywindowano szczęśliwie czwartą kolosalną statuę marmurową, proroka Hezekiela, na drugi postument słupa maryackiego. Z architektonicznem ukończeniem pomnika tego pospieszają się ile możności, by widokiem tym ucieszyć J. Ś. Papieża za jego powrotem do Rzymu.

Niemce.

(Konferencye norymberskie w sprawie kodexu handlowego. — Fabrykanci papieru w hanowerskiem ukarani.)

Frankfurt, 24. lipca. Główną sprawą na ostatecznem posiedzeniu sejmu związkowego była uchwała nad sprawozdaniem konferencyi norymberskiej z dotychczasowych jej obrad. Ze sprawozdania tego pokazuje się, że konferencya po pierwszem odczytaniu 3 pierwszych ksiąg projektu (stan kupiecki — towarzysto handlowe — sprawy handlowe) odroczyła się do 15. września, by rozpocząć potem obrady nad drugiem ich odczytaniem. Tymczasem bowiem ukończy pozostawiona w Norymbergu komisya redakcyjna rewizyę tych trzech tomów, i projekt zostanie rozesłany przynależnym rządom. Czyli po drugiem odczytaniu nastąpi ogłoszenie projektu tych 3 pierwszych tomów, to zależeć będzie od rozstrzygnienia konferencyi. Przyszłe obrady nad prawem morskiem nastąpią za wyborem konferencyi w Hamburgu albo w Bremie.

Hanower, 23. lipca. Jak donosi dziennik *Z. f. N.* otrzymały rozkaz wszystkie władze, nie zamawiać już nic zgoła u fabrykantów papieru, którzy przyłączyli się do związku frankfurtskiego, gdyż umowy takie są nieważne podług naszych ustaw.

Rosya.

(Redukcya wojska. — Zniżenie diskontu w banku.)

Petersburg, 18. lipca. Dwie ważne sprawy zajmują teraz wszystkich: zniesienie lub ograniczenie poddaństwa i redukcya armii z zupełnem przyjęciem systemu landwery pruskiej. O redukcyi mówią już coraz głośniej i wyraźniej, tak że uskutecznienie jej niepodlega już prawie żadnej wątpliwości. Za rządów Cesarza Mikołaja było zawsze kilka korpusów armii na stopie wojennej, mianowicie tak zwana czynna armii w królestwie Polskiem. Teraz słychać, że w całej armii ma być zaprowadzona stopa pokoju, rozumie się z wyjątkiem oddzielnego korpusu kaukazkiego. Mówią nawet, że z każdego pułku ma tylko jeden batalion pozostać w istocie w służbie, wszystkie inne zaś pójdą na urlop. Redukcya ta ma nastąpić dlatego, by rolnictwu dostarczyć jak najwięcej sił roboczych.

Z **Berlina** donoszą telegrafem z 24. lipca: „Podług depeszy z **Petersburga** zniżył bank rosyjski dyskonto swoje na 3%."

Azya.

(Doniesienia z prywatnych korespondencyi. — Siła zbrojna angielska w Chinach.)

Korespondent augsburgskiej gazety powszechnej pisze z **Kalkuty** pod dniem 6. czerwca: „Od czasu ostatniego listu mojego niepolepszyły się wcale stosunki Bengalii, owszem nastąpiło przeciwnie, jak się przekoknacie z 17 dzienników, które załączam. Ostatnie wiadomości są najgorsze, i rząd zakazał je ogłaszać. Królestwo Audh jest w mocy powstańców; w Lacknau zaszły podobne sceny jak w Mirucie i w Delhi; w mieście wymordowano wszystkich Europejczyków i popalono ich domy; potem uderzyli Sipoje na warowną rezydencyę sir Henryka Lawrence, dokąd schroniły się familie oficerów i innych, ale zostali odparci ze stratą 800 zabitych. W tej walce poległ jeden jenerał brygady i kilku oficerów. Wszystkie północno-zachodnie prowincye są tak dobrze jak stracone, i trzeba zdobywać je napowrót. W Delhi przywrócili powstańce dawne królestwo, samo miasto obwarowali mocno i zaopatrzyli dostatecznie w amunicyę i żywność. Broni go 20.000 ludzi, zaczem mogłoby być zdobyte tylko za pomocą regularnego oblężenia. — Lord Canning działa sprężyście, usunął gubernatora północno-zachodnich prowincyi, każe wszystkie wojska europejskie z Persyi i będące do dyspozycyi wojska z Chin, Birmy, Cejlonu, Madrasu i Bombaju sprowadzać paropływami do Kalkutty, wysłał okręta, by expedycyę chińską przywiozły do Kalkutty, i zażądał 10.000 ludzi z Anglii, które mają nadejść pocztą zamorską. Z tych gwałtownych uzbrojeń możecie poznać najlepiej rozszerzenie powstania. Dla braku czasu wspomnę tylko w krótkości, że rewolucya ta jest mohametańska, ale należą do niej także Indyanie, gdyż służą z Mohametanami w jednych pułkach, a sprawcy rewolucyi obierają takie środki, które wszystkich zarówno dotykają. Najbliższą pocztą spodziewam się podać bliższe szczegóły w tej mierze. Wczoraj wieczór ogłoszono urzędownie śmierć naczelnego komendanta lorda G. Ansona; nieumarł on na cholerę, lecz otruł się."

Monitor floty podaje wykaz angielskich sił zbrojnych na morzu, jakie do 1. sierpnia mają się zebrać na wodach chińskich. Gdy rozpoczęły się kroki nieprzyjacielskie między Anglią i Chinami, składała się skadra Seymoura tylko z 27 okrętów wojennych, do 1 sierpnia zaś przybędzie podług najnowszych wiadomości z rozmaitych punktów morza indyjskiego 65 okrętów wojennych na wody chińskie, między którem ma być 18 okrętów żaglowych, 17 parowych, 27 statków kanonierskich na śrubach i 3 wielkie okręta transportowe. Te siły zbrojne są całkiem dostateczne do rozpoczęcia nowej kampanii, chociaż gdyby nie wypadki indyjskie, miało się zebrać z dniem 1. sierpnia 86 okrętów wojennych na wodach chińskich. Oprócz tych okrętów wojennych najął rząd angielski 7 wielkich okrętów transportowych do przewożenia wojska i materyałów wojennych, z których 3 należą do kompanii wschodnio-indyjskiej i przez cały czas wojny pozostaną pod rozkazami admirała. Na tych 65 okrętach znajduje się 814 dział, z tych 422 na okrętach żaglowych, 337 na paropływach, a 55 na statkach kanonierskich. Oprócz załogi okrętowej wynosić będzie z dniem 1. sierpnia liczba czynnego wojska lądowego w Chinach 14.000 ludzi.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 26. lipca. Giełda niedzielna bez ruchu. Renty 3% 66. 87½. Kolej 673.

Wiedeń, 27. lipca. Jego c. k. Apost. Mość wyjechał wczoraj 26. b. m. przed południem z Laxenburga do Tryestu.

Laibach, 27. lipca. Właśnie w tej chwili o godzinie 4. min. 40. otwiera Jego c. k. Apost. Mość kolej tryestyńską.

Tryest, 27. lipca. Jego c. k. Apost. Mość przybył tu z otwarciem kolei Laibach-tryestyńskiej o godzinie 10tej przed południem, i raczył uroczyście założyć kamień węgielny, poczem śród odgłosów radości wszystkich mieszkańców udał się do gmachu na przyjęcie Jego c. k. Apost. Mości przeznaczonego.

Wiadomości handlowe.

Zaleszczyki, 19. lipca. Według doniesień handlowych podajemy ceny przeciętne cerealiów i innych artykułów, jakie były w pierwszej połowie lipca na targach w Zaleszczykach, Czortkowie, Kopyczyńcach, Chorostkowie, Budzanowie, Mielnicy, Tłustem i Uścieczku: mec pszenicy 3r.30k.—3r.33k.—3r.45k.—3r.30k.—3r 33k.—3r.40k.—4r.50k.—4r.41k.; żyta 1r.48k.—1r.52k.—2r.24k.—2r.18k.—2r.17k.—2r.—2r.15k.—2r.6k.; jęczmienia 1r.18k.—1r.20k.—1r.45k.—1r.36k.—1r.30k.—1r.48k.—1r.15k.—1r.8k.; owsa 54k.—1r.4k.—1r.7k.—1r.—0—1r.10k.—1r.—55k.; hreczki 1r.48k.—1r.46k.—2r.—2r.—2r.—1r.30k.—2r.—2r.; kukurudzy 2r.6k.—1r.50k.—2r.27k.—2r.37k.—2r.31k.—2r.—1r.50k.—1r.50k.; ziemniaków 0—48k.—0—0—0—48k.—50k.—50k. Cetnar siana 1r.24k.—1r.13k.—48k.—30k.—0—1r.40k.—3r.—3r.; wełny w Tłustem i Uścieczku 5r.45k.; nasienia koniczu 16r.—16r.—0—0—0—0—7r.30k.—7r.30k. Sąg drzewa twardego 5r.—7r.7k.—7r.—6r.20k.—0—10r.—10r.—10r., miękkiego 0—0—5r.—5r.30k.—0—8r.—8r.—8r. Funt mięsa wołowego 5k.—5k.—5k.—5k.—5k.—$5\frac{1}{2}$k.—3k.—3k. Mas okowity 27k.—26k.—22k.—18k.—20k.—20k.—20k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 29. lipca.

		gotówka		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	45	4	48
Dukat cesarski	„ „	4	48	4	51
Pólimperyał zł. rosyjski	„ „	8	18	8	21
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	36	1	37
Talar pruski	„ „	1	31	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	40	82	5
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	79	40	80	12
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	84	—	84	45

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 27. lipca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $84\frac{3}{4}$ — $84\frac{13}{16}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 95 —$95\frac{1}{2}$. Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 — $96\frac{1}{2}$. Obligacye długu państwa 5% 83—$83\frac{1}{16}$, det. $4\frac{1}{2}$% 73 — $73\frac{1}{4}$, det. 4% $65\frac{1}{2}$—$65\frac{3}{4}$, detto 3% $50\frac{3}{4}$ — 51. detto $2\frac{1}{2}$% $41\frac{1}{2}$—$41\frac{3}{4}$, detto 1% $16\frac{1}{2}$ — $16\frac{3}{4}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — — —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $88\frac{1}{2}$—$88\frac{3}{4}$, detto węgier. $80\frac{1}{2}$—$80\frac{3}{4}$, detto galic. i siedmiogr. $79\frac{1}{2}$ — 80, detto innych krajów koron. $86\frac{1}{2}$ — 87. Oblig. bank. $2\frac{1}{2}$% $63\frac{3}{4}$ — 64. Pożyczka loter. z r 1834 335 — $335\frac{1}{2}$. Detto z roku 1839 $142\frac{7}{8}$—$143\frac{1}{8}$. Detto z r. 1854 $109\frac{5}{8}$—$109\frac{7}{8}$. Renty Como $16\frac{3}{4}$ — 17.

Galic. list. zastawne 4% 81—82. Półn. Oblig. Prior. 5% 88 — $88\frac{1}{4}$.— Glognickie 5% 82—$82\frac{1}{2}$. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 86 — 87. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 90—$90\frac{1}{2}$. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 110 — 111. Akcyi bank. narodowego 1003—1004. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $240\frac{5}{8}$—$240\frac{3}{4}$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 122 — $122\frac{1}{4}$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 233 — 234. Detto półn. kolei 190 — $190\frac{1}{4}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $274\frac{1}{2}$ — $274\frac{3}{4}$. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% $100\frac{1}{2}$—$100\frac{1}{8}$. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 105 — $105\frac{1}{4}$. Detto cisiańskiej kolei żel. $100\frac{1}{8}$—$100\frac{1}{4}$. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 248 — $248\frac{1}{2}$. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. $192\frac{1}{4}$—$192\frac{1}{2}$. Detto losy tryest. $102\frac{1}{2}$ — 103. Detto tow. żegl. parowej 576 — 577. Detto 13. wydania — — — —. Detto Lloyda 403 — 405. Peszt. mostu łańcuch. 70 — 72. Akcye młyna parowego wied. 62 — 64. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 26 — 27. Detto 2. wydania 36 — 37. Esterhazego losy 40 złr. 84 — $84\frac{1}{2}$. Windischgrätza losy. $28\frac{1}{2}$—$28\frac{3}{4}$. Waldsteina losy $28\frac{1}{2}$—$28\frac{3}{4}$. Keglevicha losy $14\frac{1}{2}$ — $14\frac{3}{4}$. Ks. Salma losy $41\frac{1}{2}$—$41\frac{3}{4}$. St. Genois 38 — $38\frac{1}{4}$. Palffego losy $40\frac{1}{4}$—$40\frac{3}{4}$. Clarego $39\frac{1}{4}$ — $39\frac{3}{4}$.

Amsterdam 2 m. $86\frac{3}{8}$ t. — Augsburg Uso $104\frac{1}{2}$ t. — Bukareszt 31 T. —. Konstantynopol 31 T. — — Frankfurt 3 m. $103\frac{5}{8}$ t. — — Hamburg 2 m. $76\frac{5}{8}$ — — Liwurna 2 m. $104\frac{3}{8}$. — Londyn 3 m. 10-$9\frac{1}{2}$. — Medyolan 2 m. $103\frac{1}{8}$. — Paryż 2 m. 121. — Cesarskich ważnych dukatów agio $7\frac{7}{8}$ — 8. Napoleons'dor 8 — $8\frac{1}{2}$—9. — Angielskie Sover. 10 13 — —. Imperyał Ros. 8 21.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 29. lipca.

Oblig. długu państwa 5% $82\frac{3}{4}$; $4\frac{1}{2}$% —; 4% —; z r. 1850 —. 3% — ; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. — ; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1001. Akcye kolei półn. 1875. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie $233\frac{1}{2}$. Dunajskiej żeglugi parow. 573. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg $104\frac{1}{2}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $103\frac{1}{2}$ 2 m. Hamburg $76\frac{3}{4}$ 2 m. Liwurna — 2 m. Londyn 10 — 9. 2 m. Medyolan 103. Marsylia $120\frac{7}{8}$. Paryż 121. Bukareszt 265 Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. $7\frac{3}{4}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemniz. —; detto galicyjskie $79\frac{3}{8}$ Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 $109\frac{3}{4}$. Pożyczka narodowa $84\frac{9}{16}$ C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. $271\frac{1}{4}$ fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. $237\frac{3}{8}$ Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 29. lipca.

PP. Brzeżany Maurycy, z Konczak. — Czajkowski Mikołaj, z Dusanowa. — Firich Hugo, z Świdnicy. — Friedberg Wilhelm, c. k. przełoż. pow., z Bolechowa. — Kępski Lud., z Purowszczyzny. — Dr. Kraus, fizyk obw., z Sambora. — Kłosiewicz Józef, z Dzieduszyc. — Miliński Fr., z Helenkowa.— Przotak Jerzy, kr. pr. podporucznik, z Berlina. — Runge Rob., z Morawska.— Rajes Kor., auditor. z Czerniowiec. — Szczepański Jan, z Rosyi. — Streicher Jakob, woj. oficyał rach., z Wiédnia. — Wasylewski Teof., z Markuszowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 29. lipca.

Baron Brückmann Henr., do Wołoszczy. — PP. Bobriński Alex., do Paryża. — Cywiński Fr., do Delejowa. — Czajkowski Ad., do Bóbrki. — Garwoliński Jan, do Hnidawy. — Janicki Wik., do Ostrożca. — Kozłowski Er., do Płotyczy. — Lipiński Leop., do Rosyi. — Łucki Józ., do Sarn. — Małachowski Wojc., do Dembicy. — Niezabitowski Nap., do Nakła. — Osmólski Wład., do Góry. — Osmiałowski Szym., do Janczyna. — Siarczyński Zygm., do Streptowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.68	+ 16.8°	79.0	połud.-zach. sł.	pochmurno
2. god. popoł.	326.14	+ 23.2°	53.9	„ „	pochmurno
10. god. wiecz.	325.32	+ 17.2°	82.4	„ „	pochmurno

Wieczór burza z deszczem 0.'''86.

T E A T R.

Dziś: Opera niem.: **„Othello“** z muzyką Rossiniego.

K R O N I K A.

Jego Świątobl. Papież Pius IX. zaszczycił d. 8. b. m. swojemi odwiedzinami także uniwersytet bonoński. Pierwszeto odwiedziny papiezkie w murach zakładu. Profesorowie wszystkich fakultetów przyjmowali dostojnego gościa w bibliotece, a profesor wymowy monsignor Canalli odezwał się z treściwą przemową, na którą Ojciec św. z jaknajwiększą odpowiedział uprzejmością. Jego Świątobliwość zwiedził potem pojedyncze sale wykładów, przypatrywał się rozmaitym experimentom fizykalnym, mianowicie probom elektromagnetyzmu, i przysłuchywał się dłuższy czas wykładom z porównawczej anatomii. Jeszcze przed jego odejściem wmurowano na wstępie do gmachu marmurową płytę, aby w potomne czasy zachować pamięć tak zaszczytnych a tak rzadkich odwiedzin. Na płycie wyryto napis: *Pio IX. Pont. Max. principi optimo, indulgentissimo, quod primus potificum maximorum novam hanc studiorum sedem invisens veterem doctrinae gloriam revexerit, amplificaverit prid. non. Jul. a. 1857.* Starożytny, przesławny uniwersytet bononski jest dziś jeszcze jednym z najznaczniejszych zakładów naukowych we Włoszech, a jego skarby naukowe celują nad wszystkie inne uniwersytety włoskie, ale mimo to minęła już dawno najświetniejsza epoka jego istnienia, kiedyto przeszło 12.000 uczniów rozmaitych narodowości uczęszczało do zakładu, i nikt nie śmiał się zwać uczonym, kto w jego murach nie pobierał nauk. Bononia mieniła się w ówczas matką umiejętności, mistrzynią narodów, piastunką praw, a na jej medalach wybijano jeszcze w 16 stóleciu napis: *„Petrus ubique pater, legumque Bononia mater.“*

— „Liter. Gaz.“ zawiera pismo posła angielskiego Murray'a oczekującego na instalacyę swą przy dworze perskim, do sławnego geologa sir Charles Lyell, w którem mu donosi o szczególnem zjawisku przyrody, jakie się wydarzyło 20. maja w Bagdadzie. Dnia tego ściemniało się jakby śród nocy o godzinie 6. wieczór (godzinę przed zachodem słońca), a powodem tego chmura, która cały widokrąg zakryła. Powietrze nie było parne bynajmniej, a chmura t składała się raczej z kurzu i piasku nagnana jak się zdaje burzą niezwyczajną. Mieszkańce Bagdadu lękając się może już końca świata, spieszyli po ciemku do meczetów, chcąc przynajmniej na modlitwie umierać. Lecz po niedługiej chwili wyjaśniło się, i widać było łunę w powietrzu, a co ztąd powstało, że słońce zachodzące oświeciło wskos chmurę piasku czerwonego. Widok to był niemal taki, jakby śród grubej mgły jesiennej stał Londyn cały w płomieniach. Po upływie dwu godzin zniknęło już całe zjawisko, a miasto pokryte było dość sporą warstwą piasku żółtawo-brunatnego. Składał się po większej części z ziarn kwarcowych i nieco z wapiennych, lecz nawet mikroskopem nie można było dojrzeć muszli drobnych lub innych mas organicznych.

— Angielska gazeta „Times“ podaje od dnia do dnia jaknajdokładniej godzinę i minutę, w której zaczęła i skończyła swój numer poprzedni. Numer z ostatniej soboty zawiera jaknajobszerniejsze sprawozdanie z posiedzenia parlamentu, który trwał jak wiadomo od 12. godziny w południe w piątek, do pół do piątej rano w sobotę, oprócz tego podaje artykuł wstępny z rozbiorem jednej z najgłówniejszych spraw obradowanych i wraz z wszystkiemi innemi artykułami zapełnia $2\frac{1}{2}$ szpalt olbrzymich, a mimo to wszystko wyszedł już dziennik o godzinie p i ą t e j zrana. Expedycya trwa zwyczajnie trzy godzin, tą razą jednak przeciągnęła się od 5 aż do pięć minut po ósmej, bo odliczenie i rozdzielenie olbrzymiego nakładu z 97.000 exemp. między całą armię odbierających nie da się uskutecznić za pomocą żadnej maszyny, a właśnie też sama tylko pomoc rozmaitych maszyn i sztucznych przyrządów może nam wytłumaczyć, jakim sposobem dało się przydłuższe sprawozdanie z ostatniego posiedzenia parlamentu wraz ze wstępnym artykułem redakcyi złożyć, uformować i odbić w 97.000 exemplarzach w tak bajecznie krótkim — półgodzinnym przeciągu czasu.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.